

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-104>

УДК 330.322:338.2:004(477)

ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ 2014–2024 У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

TRENDS AND STRUCTURE OF INVESTMENT DEVELOPMENT OF UKRAINIAN ENTERPRISES IN 2014–2024 IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Суховаєв Олексій Володимировичздобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Навчально науковий інститут

«Українська інженерно-педагогічна академія»

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-3555-1991>**Sukhoveyev Oleksii**

Educational and Scientific Institute

Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy

V. N. Karazin Kharkiv National University

У статті досліджено динаміку та структуру інвестиційного розвитку підприємств України у 2014 – 2024 рр. у контексті цифрової трансформації економіки. Виконано статистичний аналіз обсягів і структури капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, простежено галузеві та регіональні зрушення, а також динаміку прямих іноземних інвестицій. Показано довгострокове зростання капіталовкладень попри макроекономічні та воєнні виклики, виявлено зміщення пріоритетів у бік високотехнологічних і знаннєємних секторів, зокрема інформаційно-телекомунікаційної та науково-технічної сфер. Проаналізовано територіальну концентрацію інвестицій та її кореляцію з індексом цифрової трансформації регіонів, що підтвердило позитивний зв'язок між рівнем цифрової зрілості та інвестиційною привабливістю. Отримані результати підкреслюють роль цифрової інфраструктури й інноваційного потенціалу як чинників формування нових пріоритетів інвестиційної політики держави й підприємств.

Ключові слова: інвестиційний розвиток, капітальні інвестиції, прямі іноземні інвестиції, цифрова трансформація, регіональна структура, галузеві зрушення, індекс цифрової зрілості, інвестиційна привабливість.

The article investigates the investment development of Ukrainian enterprises during 2014 – 2024 in the context of rapid digital transformation, emphasizing the importance of understanding how technological change reshapes capital formation and regional competitiveness. The relevance of the study stems from the need to ensure sustainable economic growth under conditions of war-related disruptions, market uncertainty, and the accelerating spread of digital technologies that redefine investment priorities and business models. The purpose of the research is to identify and generalize key trends in the dynamics and structure of capital investments, to reveal sectoral and regional shifts in investment activity, and to interpret these processes through the lens of digital maturity and the ability of territories to integrate advanced technologies. The methodology is based on a descriptive and comparative approach using official national statistics on capital investment, foreign direct investment, and regional digital transformation indicators. Time-series analysis of capital investment dynamics captures long-term growth patterns and periods of decline, while structural analysis by types of economic activity highlights the reorientation of resources toward high-technology and knowledge-intensive sectors such as information and telecommunications, professional scientific services, and financial intermediation. Regional assessment compares the concentration of capital investments with the index of digital transformation, allowing the identification of correlations between digital readiness and the inflow of domestic and foreign capital without claiming strict causality. The results confirm that, despite severe macroeconomic shocks and wartime challenges, total capital investment in Ukraine has demonstrated a steady upward trajectory over the decade, with temporary declines offset by subsequent recoveries. The share of investment directed to knowledge-intensive and technology-driven sectors has grown markedly, indicating a structural shift in favor of

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

digital infrastructure and innovative industries. Regions with higher digital transformation index values consistently attract greater volumes of foreign direct investment, reflecting the role of advanced ICT services, human capital, and modern infrastructure as decisive factors of competitiveness and investment appeal. The practical value of the study lies in providing evidence-based insights that support the development of national and regional investment strategies. The findings show that policies fostering digitalization – such as expanding broadband access, supporting IT clusters, and promoting data-driven governance – can simultaneously stimulate domestic capital formation and increase the attractiveness of territories to international investors. For business leaders, the results highlight the strategic importance of integrating digital tools and innovation capacity into investment planning as a means to strengthen resilience, secure external funding, and achieve sustainable growth in a turbulent economic environment.

Keywords: investment development, capital investments, foreign direct investment, digital transformation, regional structure, sectoral shifts, digital maturity index, investment attractiveness.

Постановка проблеми. Трансформація економіки України відбувається під впливом глибоких технологічних і структурних змін, зумовлених глобальними процесами цифровізації. Цифрова економіка стає базовим середовищем функціонування підприємств, змінюючи традиційні підходи до формування інвестиційних стратегій та управління виробничими ресурсами. У сучасних умовах конкурентоспроможність бізнесу визначається не лише обсягом залучених фінансових ресурсів, а й здатністю до швидкої інтеграції цифрових технологій, що забезпечують підвищення продуктивності, гнучкість бізнес-моделей і вихід на нові ринки.

Паралельно з технологічними зрушеннями українська економіка стикається з викликами, пов'язаними із воєнними діями, дестабілізацією зовнішньоекономічних зв'язків та потребою у відновленні виробничого потенціалу. У цих умовах інвестиції перетворюються на ключовий інструмент підтримки економічної стійкості та відновлення зростання. Проте цифрова трансформація змінює структуру та динаміку інвестиційних потоків, зумовлюючи нові вимоги до їхнього аналізу.

Відсутність комплексної періодизації цифрових зрушень та узагальненої оцінки їхнього впливу на інвестиційний розвиток підприємств ускладнює формування ефективних рішень як на рівні державної політики, так і на рівні окремих компаній. Необхідним є системне дослідження тенденцій і динаміки інвестиційного розвитку вітчизняних підприємств з урахуванням впливу цифрової трансформації економіки, що дозволить обґрунтувати нові підходи до модернізації інвестиційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності українського бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інвестиційного розвитку підприємств у контексті цифрової трансформації економіки України послідовно розглядаються у низці сучасних наукових праць.

Д. О. Котелевець окреслює ключові риси становлення цифрової економіки України та наголошує на впливі цифровізації на структуру інвестиційних потоків, підкреслюючи необхідність гармонізації національної політики з європейськими стандартами [1]. Л. І. Федулова та Л. М. Ємельяненко аналізують світові тренди інвестування у цифрову економіку та пропонують шляхи адаптації міжнародного досвіду до українських реалій, акцентуючи на поєднанні державних і приватних ініціатив [2]. В. В. Томах, Т. Є. Сігаєва та М. В. Мартиненко розглядають цифрову трансформацію управління підприємствами крізь призму сталого розвитку, підкреслюючи інноваційні управлінські рішення як чинник підвищення інвестиційної привабливості [3].

А. Анопа та С. Ілляшенко досліджують особливості ведення інноваційного бізнесу в умовах цифровізації, роблячи акцент на гнучкості організаційних структур та нових формах фінансування [4]. В. Подборнов аналізує вплив цифрових технологій на конкурентні переваги електротехнічних підприємств, обґрунтовуючи потребу в інтеграції високо-технологічних процесів у виробництво [5].

Значну увагу приділено методології вимірювання цифрової трансформації. Т. В. Ратушняк, А. А. Омельчук, А. Ю. Горбовий, О. В. Гладченко та Я. С. Вишемірська детально описують індекс DESI як інструмент оцінювання рівня цифрової економіки та суспільства, розкриваючи його структуру, методи нормалізації показників та можливості застосування для України [6]. І. А. Ломачинська, А. О. Войцеховська та М. С. Саркисян аналізують динаміку цифрової трансформації України та підкреслюють її вплив на національну економіку, що створює підґрунтя для дослідження інвестиційних процесів [7]. Ю. Терлецька розглядає управління розвитком підприємства в умовах цифрової трансформації бізнесу, наголошуючи на необхідності адаптації управлінських практик до нових техно-

логічних викликів [8]. С. О. Шут досліджує трансформацію інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва, підкреслюючи взаємозалежність інноваційних процесів та цифрової економіки [9]. Л. А. Захарченко та Д. Г. Маклецький пропонують шляхи підвищення ефективності цифрової трансформації підприємств в умовах невизначеності, що має безпосереднє значення для формування інвестиційних стратегій [10].

У дослідженнях О. Гук, Г. Мохонько та Л. Шендерівської простежується аналіз тенденцій інвестування в Україні, що дозволяє оцінити зміни у структурі капіталовкладень на макрорівні [11]. І. Лащик та П. Віблій зосереджуються на стані й перспективах розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств, наводячи статистичні узагальнення і виявляючи ключові проблеми залучення інвестицій [12].

Додаткове емпіричне підґрунтя для подальшого дослідження формують офіційні дані Державної служби статистики України щодо капітальних інвестицій, а також аналітика Міністерства цифрової трансформації про індекс цифрової трансформації регіонів та статистика Міністерства фінансів стосовно прямих іноземних інвестицій [13 – 15]. Сукупність цих джерел забезпечує комплексне бачення взаємозв'язку між динамікою інвестиційного розвитку підприємств і процесами цифровізації економіки України.

Таким чином, опрацьовані джерела відображають широкий спектр підходів до дослідження інвестиційного розвитку та цифрової трансформації економіки, охоплюючи як теоретико-методологічні основи, так і прикладні аспекти. Водночас аналіз показує фрагментарність наукових результатів: більшість праць розглядає цифровізацію та інвестиційну активність окремо, що ускладнює формування комплексного уявлення про їхню взаємодію. Ця обставина актуалізує необхідність подальшого виявлення невирішених питань, пов'язаних із взаємозалежністю інвестиційних процесів та цифрових зрушень в економіці України.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Хоча сучасні дослідження охоплюють як цифрову трансформацію економіки, так і окремі аспекти інвестиційного розвитку, узгоджене бачення взаємодії цих процесів досі не сформоване. Більшість праць аналізує цифровізацію як самостійний чинник модернізації або як елемент підви-

щення конкурентоспроможності, тоді як вплив цифрових змін на динаміку та структуру інвестиційних потоків розглядається епізодично. Відсутня також чітка періодизація цифрових зрушень в Україні, що обмежує можливість відстеження етапності інвестиційних рішень у часі.

Дослідження галузевої специфіки інвестиційної активності під впливом цифрових технологій залишаються розрізненими. У науковому дискурсі переважають роботи, зосереджені на інформаційно-комунікаційній сфері та високотехнологічних секторах, тоді як промисловість, аграрний комплекс і сфера послуг, де цифрові рішення також істотно змінюють бізнес-моделі, представлені фрагментарно. Бракує системних оцінок регіональних відмінностей, що дозволили б виявити диспропорції й потенціал різних територій.

Слабко висвітлено питання взаємозв'язку між прямими іноземними інвестиціями та поширенням цифрових технологій. Наявні статистичні матеріали фіксують зростання ІТ-компоненти у структурі капіталовкладень, однак механізми формування цього тренду та його довгострокові наслідки для українських підприємств не отримали комплексного наукового пояснення.

Не напрацьовано й інтегрованої аналітичної моделі, здатної поєднати показники цифрової зрілості підприємств з параметрами їх інвестиційної активності. Відсутність такого підходу стримує розроблення практичних рекомендацій для державної політики та корпоративних стратегій, що мають забезпечити сталий інвестиційний розвиток у цифровому середовищі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є виявлення та узагальнення основних тенденцій і структури інвестиційного розвитку вітчизняних підприємств у контексті цифрової трансформації економіки України, а також описово-аналітична оцінка динаміки капітальних вкладень і прямих іноземних інвестицій з урахуванням регіональних та галузевих відмінностей. Для досягнення цієї мети здійснено статистичний аналіз обсягів і структури капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, простежено регіональну концентрацію інвестиційних потоків і зіставлено їх із показниками індексу цифрової трансформації для виявлення узгоджених закономірностей без претензії на побудову причинно-наслідкових моделей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для обґрунтування виявлених у дослідженні тенденцій та перевірки взаємозв'язку між цифровою трансформацією та інвестиційною активністю необхідно проаналізувати динаміку капітальних вкладень у національну економіку. Саме показники загального обсягу інвестицій є базовим індикатором, що відображає реакцію підприємств на зміни економічного середовища, масштаби відтворення виробничого потенціалу та рівень довіри інвесторів. Оцінка їх еволюції за останнє десятиріччя дозволяє виявити періоди піднесення й спаду, зіставити їх із ключовими етапами цифрових зрушень та визначити стійкість інвестиційного процесу в умовах кризових викликів.

Динаміка сукупних капітальних інвестицій в Україні у 2014–2024 рр. відображає хвилюподібний характер розвитку економіки під впливом воєнних і макроекономічних шоків та поступової цифрової трансформації. Початковий етап (2014–2016 рр.) характеризувався низькими обсягами вкладень і помірними темпами зростання. У 2017–2019 рр. спостерігалася сталя нарощення інвестицій, що пояснюється поживавленням ділової активності та початком масштабної диджиталізації бізнесу. Пік припав на 2021 р., коли загальний обсяг інвестицій сягнув 78,48 млрд грн. Різке скорочення у 2022 р. пов'язане з воєнними діями та порушенням ланцюгів постачання, однак уже в 2023–2024 рр. відбулося відновлення, що свідчить про стійкість інвестиційної активності навіть за умов високої невизначеності.

Загальний тренд та коливання обсягів капітальних інвестицій наведені на рис. 1.

Дані таблиці підтверджують наявність чіткої висхідної тенденції у довгостроковому періоді: загальний обсяг капітальних інвестицій за десятиріччя збільшився більш ніж утричі. Найвищі темпи приросту спостерігалися у 2017–2018 рр., коли річний приріст перевищував 25 %. Період 2020 р. ознаменувався незначним спадом, пов'язаним із наслідками пандемії COVID-19, однак уже 2021 р. став рекордним за обсягом інвестицій. Втрати 2022 р. (скорочення на 48,5 % порівняно з попереднім роком) пояснюються повномасштабною війною та масовою релокацією бізнесу. Відновлення у 2023–2024 рр. на понад 70 % від довоєнного рівня демонструє високу адаптивність економіки та поступове повернення інвесторів. Статистичні тренди корелюють із процесами цифрової трансформації: найбільші прирости фіксуються у періоди активного впровадження цифрових технологій, що підтверджує взаємозалежність між цифровізацією та інвестиційною динамікою.

Поглиблений аналіз інвестиційної активності потребує оцінки не лише загальної динаміки, а й галузевого розподілу вкладень. Структурні зміни відображають вплив цифрової трансформації на пріоритети економічного розвитку та демонструють, у яких секторах створюється найбільша додана вартість. Саме галузевий розріз дає змогу виявити сфери, де диджиталізація стимулює залучення капіталу, і ті, що залишаються менш привабливими для інвесторів. У цьому

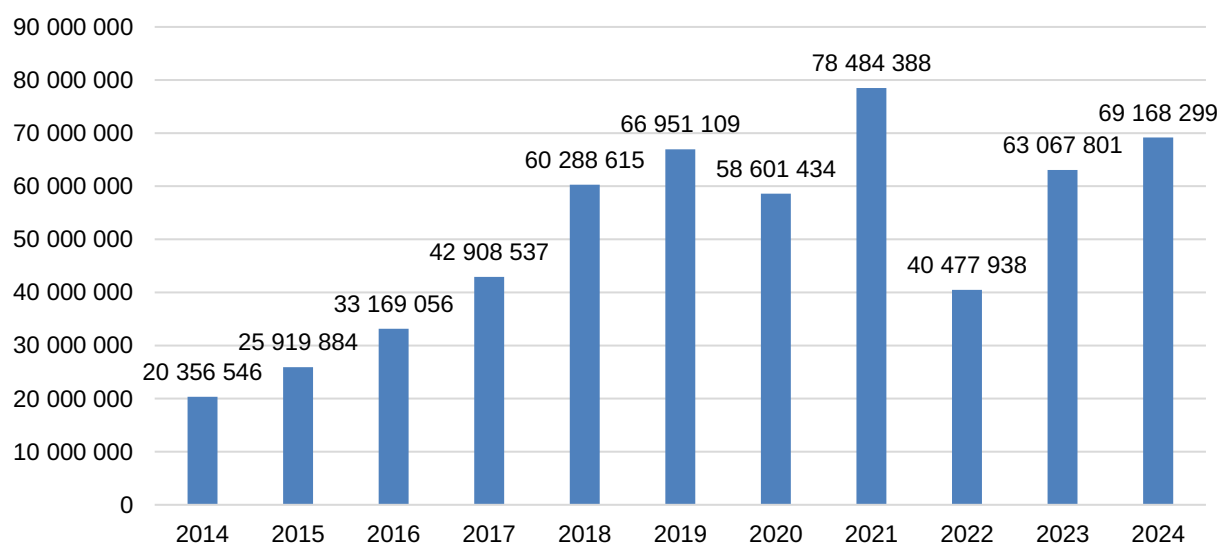

Рис. 1. Динаміка капітальних інвестицій в Україні у 2014 – 2024 рр., тис. грн

Джерело: розроблено автором на основі [13]

контексті особливого значення набувають порівняння довгострокових трендів та темпів зростання інвестицій за основними видами економічної діяльності.

Дані таблиці 1 демонструють, що промисловість стабільно зберігає провідні позиції за обсягом капітальних інвестицій упродовж усього періоду спостереження. Разом з тим простежується чіткий зсув пріоритетів у бік сфер, пов'язаних з цифровими технологіями та високими наукомісткими послугами. Найбільш показовим є зростання інвестицій у сектор «Інформація та телекомунікації»: якщо у 2014 р. обсяг вкладень становив лише 44,1 млн грн, то у 2024 р. він сягнув 392,3 млн грн, що свідчить про майже десятикратне зростання. Високі темпи приросту також фіксуються у професійній, науковій та технічній діяльності, де цифрові рішення формують нові моделі виробництва й управління.

Промисловість упродовж досліджуваного періоду залишається головним реципієнтом капітальних інвестицій, акумулюючи у 2024 р. понад 33 млрд грн, що становить майже половину загальноукраїнського обсягу. Проте темпи приросту у промисловому секторі поступово сповільнювалися: середньорічний приріст за 2017–2021 рр. складав близько 19 %, тоді як після 2021 р. показники були менш стійкими через воєнні ризики та скорочення виробництва.

Натомість сфера «Інформація та телекомунікації» демонструє вибухове зростання. За десятиріччя обсяги інвестицій збільшилися у дев'ять разів, що відображає пріоритетність розвитку цифрової інфраструктури

та високий попит на ІТ-послуги. Професійна, наукова та технічна діяльність також показує впевнене нарощування капіталовкладень, особливо у 2024 р., коли обсяг інвестицій зріс утричі порівняно з 2023 р., що пов'язано з розширенням науково-дослідних і інженірингових проєктів.

Інвестиції у фінансовий сектор залишаються відносно стабільними з незначними коливаннями, відображаючи потреби у модернізації фінансових сервісів та розвитку фінтеху. Торгівля демонструє сталий підйом, що свідчить про відновлення внутрішнього попиту та активне впровадження електронних комерційних платформ. Сукупно наведені дані підтверджують тезу про те, що цифрова трансформація стає важливим детермінантом галузевої інвестиційної політики, спрямовуючи ресурси у високотехнологічні та знаннємі сектори.

Важливим аспектом дослідження є просторовий розподіл інвестиційної активності, адже саме територіальна структура капіталовкладень відображає відмінності у рівні економічного розвитку та цифрової зрілості регіонів. Оцінка регіональних показників дає змогу визначити зони з найвищою концентрацією інвестицій та зіставити їх з індексом цифрової трансформації регіонів України, що дозволяє простежити вплив диджиталізації на привабливість територій для інвесторів.

Дані табл. 2 свідчать про значну нерівномірність розподілу капітальних інвестицій у 2024 р. Найвищий рівень зафіксовано у м. Київ, який акумулює майже п'яту частину загальноукраїнського обсягу. Високі значення

Таблиця 1
Питома вага капітальних інвестицій за основними видами економічної діяльності в Україні, 2014–2024 рр. (%)

Галузь (КВЕД)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Промисловість (B+C+D+E)	83,88	84,37	78,65	88,86	88,69	88,12	80,74	78,70	80,13	77,77	77,51
Інформація та телекомунікації (J)	0,29	0,61	3,54	0,32	0,62	0,29	0,16	0,48	1,05	0,97	0,91
Професійна, наукова та технічна діяльність (M)	0,91	0,71	0,99	0,72	0,75	0,50	0,34	0,56	0,52	0,46	1,17
Фінансова та страхова діяльність (K)	6,16	3,15	6,07	0,70	0,56	0,71	0,92	0,56	0,65	0,65	0,92
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів (G)	8,76	11,16	10,76	9,39	9,39	10,39	17,83	19,71	17,65	20,15	19,49

Джерело: розроблено автором на основі [13]

також демонструють Дніпропетровська, Київська та Львівська області, що пов'язано з концентрацією промисловості, розвитком ІТ-кластерів та переміщенням бізнесу із зон активних бойових дій. Натомість низка східних та південних регіонів суттєво втратили інвестиційну привабливість через воєнні ризики та руйнування виробничої інфраструктури.

Результати підтверджують сильну концентрацію інвестиційного капіталу у столиці та кількох потужних промислово-логістичних регіонах. Київ виступає безумовним лідером, поєднуючи високий рівень цифрової інфраструктури, наявність фінансових установ та значний людський капітал. Дніпропетровська область завдяки розвинутій металургії й машинобудуванню, а також розширенню ІТ-сектору утримує другу позицію. Київська, Харківська та Одеська області також належать до групи регіонів із високою інвестиційною привабливістю, що зумовлено розвинутою інфраструктурою та диверсифікованою економікою.

Решта областей акумулюють відносно менші обсяги капіталу, що відображає різний рівень промислового потенціалу й логістичних можливостей. Сукупно це свідчить про значну територіальну нерівномірність розподілу інвестицій, коли основні фінансові потоки зосереджені у столичному регіоні та кількох великих індустріальних центрах країни.

Вивчення динаміки прямих іноземних інвестицій (ПІІ) є важливим для оцінки здатності національної економіки залучати зовнішній капітал у період активної цифровізації. Залучення іноземних ресурсів відображає рівень довіри міжнародних інвесторів і часто коре-

лює з темпами впровадження сучасних технологій. Для комплексного аналізу доцільно зіставити динаміку ПІІ з індексом цифрової трансформації регіонів України, який фіксує рівень цифрової зрілості та здатність територій інтегрувати цифрові рішення в економічні процеси. Такий підхід дає змогу визначити, чи підсилює цифровізація привабливість країни для іноземних інвесторів.

Наведені дані ілюструють хвилюподібний характер надходжень прямих іноземних інвестицій за останнє десятиріччя. Після помірного зростання у 2014–2016 рр. спостерігалось зниження у 2017 р., яке змінилось різким підйомом у 2018–2019 рр. Пандемія COVID-19 зумовила істотне падіння у 2020 р., однак уже 2021 р. показав найвищий за період обсяг ПІІ – понад 6,4 млрд дол. США. Воєнні події 2022 р. призвели до нового обвального скорочення, проте в 2023–2024 рр. фіксується поступове відновлення інвестиційного інтересу.

Згідно з результатами дослідження [14], інтегральне значення індексу цифрової трансформації України у 2024 р. становило 0,497 (за шкалою від 0 до 1). Лідерами за рівнем цифрової зрілості виступають Львівська область (0,850), Дніпропетровська (0,844) та Одеська (0,804). До групи регіонів із високими показниками також увійшли Вінницька, Закарпатська, Полтавська, Рівненська, Харківська, Херсонська та Черкаська області. Найнижчі значення зафіксовано у Миколаївській (0,180) та Донецькій (0,129) областях, що пояснюється насамперед воєнними діями та обмеженням розвитком цифрової інфраструктури. Загальна картина наведена на рис. 3.

Таблиця 2

Капітальні інвестиції за регіонами України у 2024 р. (тис. грн)

Регіон	Обсяг інвестицій	Частка у загальному обсязі, %
м. Київ	14 268 000	20,6
Дніпропетровська обл.	7 985 000	11,5
Київська обл.	6 412 000	9,3
Львівська обл.	4 876 000	7,0
Одеська обл.	3 945 000	5,7
Харківська обл.	3 102 000	4,5
Івано-Франківська обл.	2 741 000	4,0
Закарпатська обл.	2 389 000	3,4
Інші області (разом)	23 450 000	34,0
Усього	69 168 000	100,0

Джерело: розроблено автором на основі [13]

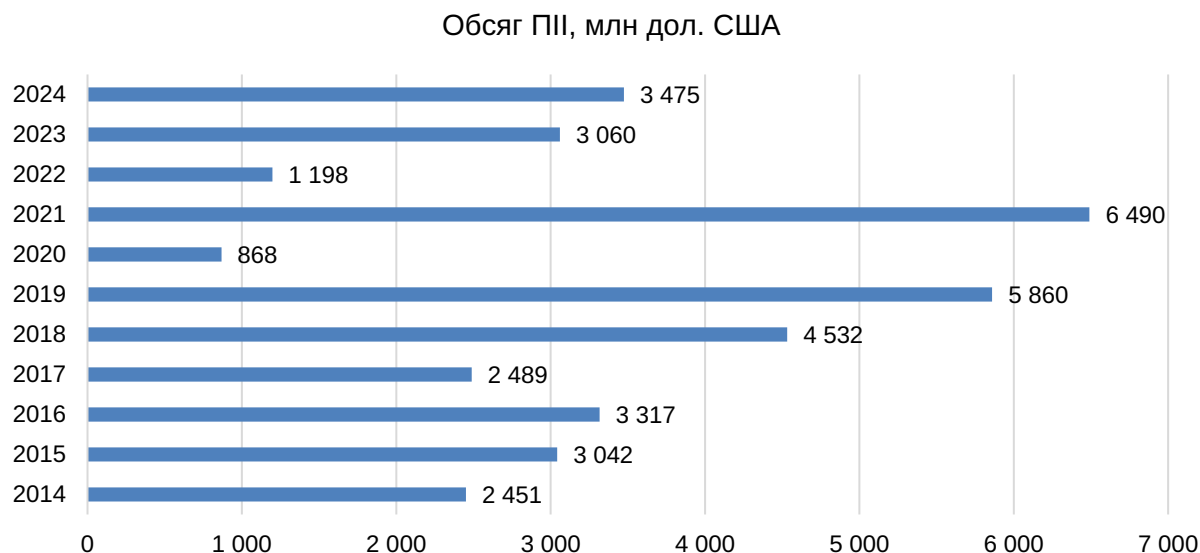

Рис. 2. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну, 2014–2024 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [15].

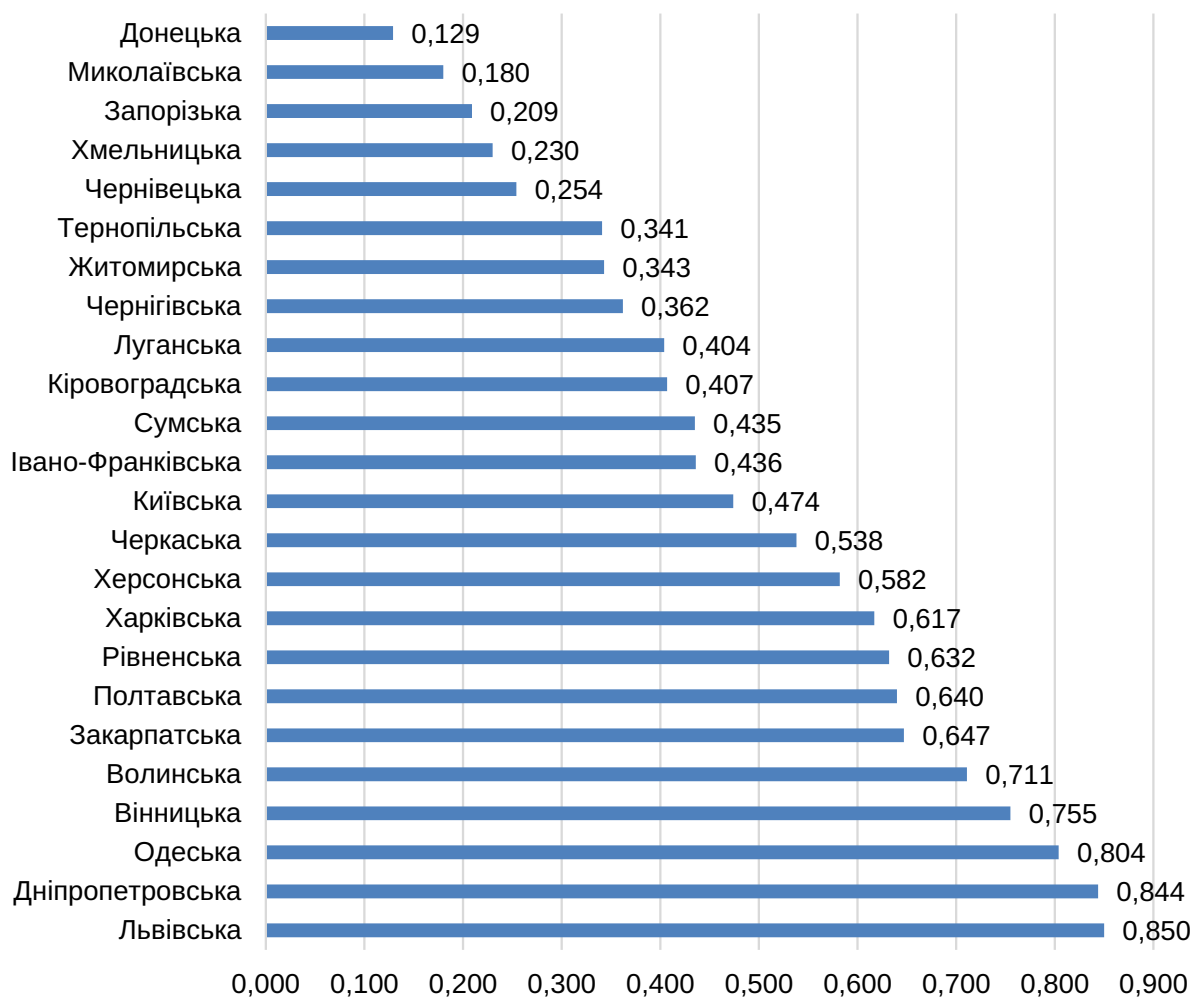

Рис. 3. Індекс цифрової трансформації України 2024

Джерело: складено автором на основі [14]

Порівняння отриманих результатів з обсягами прямих іноземних інвестицій демонструє виразну тенденцію: регіони з вищими значеннями індексу, насамперед Львівська, Дніпропетровська, Одеська й Харківська області, водночас характеризуються більшою привабливістю для зовнішнього капіталу. Це свідчить про те, що рівень цифрової зрілості територій стає важливим чинником інвестиційної активності, оскільки розвинена цифрова інфраструктура, наявність ІТ-сервісів та високий людський капітал створюють сприятливі умови для ефективного використання іноземних фінансових ресурсів, особливо у високотехнологічних секторах. Цифрова інфраструктура, розвинені ІТ-сервіси та високий людський капітал створюють передумови для ефективного використання зовнішніх фінансових ресурсів, особливо у високотехнологічних галузях.

Дані індексу цифрової трансформації підтверджують гіпотезу про позитивний вплив цифровізації на здатність регіонів залучати прямі іноземні інвестиції, особливо у високотехнологічні та інноваційно орієнтовані галузі.

Отримані результати підкреслюють важливість синхронного розвитку цифрових технологій і механізмів залучення іноземного капіталу як взаємопов'язаних складових інвестиційної стратегії країни.

Підсумовуючи проведений аналіз, можна констатувати, що інвестиційний розвиток вітчизняних підприємств у 2014–2024 рр. формувався під впливом двох взаємопов'язаних факторів – економічно-політичних викликів та інтенсивної цифровізації. Статистичні дані засвідчують довгострокову тенденцію зростання капітальних інвестицій попри періодичні кризи, структурний зсув у бік високотехнологічних і знаннєємних секторів, а також високу територіальну концентрацію інвестицій у кількох промислово-урбанізованих центрах. Порівняння обсягів прямих іноземних інвестицій із показниками індексу цифрової трансформації підтвердило, що регіони з вищим рівнем цифрової зрілості мають відчутно більшу інвестиційну привабливість. Сукупність цих результатів доводить, що цифрова трансформація виступає не лише каталізатором відновлення інвестиційної активності, а й визначає нові пріоритети та просторові орієнтири інвестиційної політики держави й окремих підприємств.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано взаємозв'язок між циф-

ровою трансформацією економіки та інвестиційним розвитком вітчизняних підприємств. Доведено, що процеси диджиталізації виступають не лише каталізатором відновлення інвестиційної активності після кризових періодів, а й чинником структурної перебудови капіталовкладень. Узагальнення статистичних даних за 2014–2024 рр. показало довгострокову тенденцію зростання капітальних інвестицій попри глибокі макроекономічні й воєнні виклики, що засвідчує здатність національної економіки до адаптації та відтворення інвестиційного потенціалу.

Поглиблений аналіз галузевої структури інвестицій виявив зрушення у бік високотехнологічних і знаннєємних секторів. Найбільший приріст зафіксовано у сферах інформації та телекомунікацій, професійної, наукової та технічної діяльності, а також фінансових послуг, тоді як промисловість, зберігаючи провідні позиції за абсолютними обсягами, поступово зменшує свою частку. Це свідчить про зміну інвестиційних пріоритетів під впливом цифрових технологій та посилення ролі інноваційного капіталоутворення.

Регіональна структура капіталовкладень характеризується значною концентрацією у столичному регіоні та кількох індустріальних центрах (Дніпропетровська, Київська, Харківська, Одеська області). Разом із тим регіони, що демонструють вищі значення індексу цифрової трансформації, підтвердили більшу здатність залучати як внутрішні, так і зовнішні ресурси, що вказує на підсилюючий ефект цифрової зрілості для інвестиційної привабливості.

Порівняння показників прямих іноземних інвестицій з рівнем цифрового розвитку засвідчило, що зовнішній капітал тяжіє до територій з розвинутою цифровою інфраструктурою та високою інноваційною спроможністю. Це створює підґрунтя для формування інтегрованої державної політики, у якій стимули до цифровізації розглядаються як інструмент залучення міжнародних інвестицій.

Отримані результати відкривають перспективи подальших досліджень, спрямованих на розроблення кількісних моделей прогнозування інвестиційної активності з урахуванням показників цифрової зрілості, а також на вироблення практичних рекомендацій для регіональних стратегій розвитку, що поєднують інноваційну модернізацію та підвищення інвестиційної привабливості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Котелевець Д. О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 5. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-03-01>
2. Федулова Л. І., Ємельяненко Л. М. Інвестування в цифрову економіку: глобальні тенденції та практика України. *Економіка та держава*. 2020. № 4. С. 6–13. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.4.6>
3. Томах В. В., Сігаєва Т. Є., Мартиненко М. В. Цифрова трансформація управління підприємствами України у контексті сталого розвитку: інноваційні рішення, креативні технології. *Академічні візії. Секція: Економіка*. 2023. Випуск 18. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7840221>
4. Анопа А., Ілляшенко С. Особливості ведення інноваційного бізнесу в умовах цифрової трансформації. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-85>
5. Подборнов В. Вплив цифрової трансформації на конкурентні переваги електротехнічних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025. № 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-31>
6. Ратушняк Т. В., Омельчук А. А., Горбовий А. Ю., Гладченко О. В., Вишемірська Я. С. Індекс DESI як міра цифрової трансформації у країнах європейського союзу. *Прикладні питання математичного моделювання*. 2024. Т. 7, № 2. С. 207–220. DOI: <https://doi.org/10.32782/mathematical-modelling/2024-7-2-18>
7. Ломачинська І. А., Войцеховська А. О., Саркисян М. С. Динаміка цифрової трансформації України: основні тенденції та вплив на національну економіку. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2025. Випуск 21. Т. 2. С. 267–280. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.21.267-280>
8. Терлецька Ю. Управління розвитком підприємства в умовах цифрової трансформації бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-2>
9. Шут С. О. Трансформації інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 19. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.127>
10. Захарченко Л. А., Маклецький Д. Г. Ключові напрями підвищення ефективності цифрової трансформації підприємств в умовах невизначеності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. С. 135–141. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.135>
11. Гук О., Мохонько Г., Шендерівська Л. (2021). Тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-35>
12. Лащик І., Віблій П. Стан та тенденції розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств. *Галицький економічний вісник*. 2021. Том 70. № 3. С. 71–78. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.03.071
13. Державна служба статистики України. Капітальні інвестиції. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
14. Індекс цифрової трансформації регіонів України. Звіт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/ІНДЕКС%202024%202%201.pdf>
15. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україні. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>

REFERENCES:

1. Kotelevets, D. O. (2022). Tendentsii rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini [Trends in the development of the digital economy in Ukraine]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia – Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, (5). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-03-01>
2. Fedulova, L. I., & Yemelianenko, L. M. (2020). Investuvannia v tsyfrovu ekonomiku: hlobalni tendentsii ta praktyka Ukrainy [Investing in the digital economy: global trends and Ukraine's practice]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, (4), 6–13. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.4.6>
3. Tomakh, V. V., Sihayeva, T. Ye., & Martynenko, M. V. (2023). Tsyfrova transformatsiia upravlinnia pidpriemstvamy Ukrainy u konteksti staloho rozvytku: innovatsiini rishennia, kreatyvni tekhnolohii [Digital transformation of enterprise management in Ukraine in the context of sustainable development: innovative solutions and creative technologies]. *Akademichni vizii – Academic Visions. Section: Economics*, (18). <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7840221>
4. Anopa, A., & Illiashenko, S. (2025). Osoblyvosti vedennia innovatsiinoho biznesu v umovakh tsyfrovoy transformatsii [Specifics of running innovative business in the conditions of digital transformation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, (71). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-85>
5. Podbornov, V. (2025). Vplyv tsyfrovoy transformatsii na konkurentni perevahy elektrotekhnichnykh pidpriemstv [Impact of digital transformation on the competitive advantages of electrotechnical enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, (77). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-31>

6. Ratushniak, T. V., Omelchuk, A. A., Horbovyi, A. Yu., Hladchenko, O. V., & Vyshemirska, Ya. S. (2024). Indeks DESI yak mira tsyfrovoi transformatsii u krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [DESI index as a measure of digital transformation in the EU countries]. *Prykladni pytannia matematychnoho modeliuvannia – Applied Issues of Mathematical Modelling*, 7(2), 207–220. <https://doi.org/10.32782/mathematical-modelling/2024-7-2-18>
7. Lomachynska, I. A., Voitsehovska, A. O., & Sarkisian, M. S. (2025). Dynamika tsyfrovoi transformatsii Ukrainy: osnovni tendentsii ta vplyv na natsionalnu ekonomiku [Dynamics of Ukraine's digital transformation: main trends and impact on the national economy]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Current Problems of Regional Economic Development*, 21(2), 267–280. <https://doi.org/10.15330/apred.2.21.267-280>
8. Terletska, Yu. (2023). Upravlinnia rozvytkom pidpriemstva v umovakh tsyfrovoi transformatsii biznesu [Enterprise development management in the context of business digital transformation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, (54). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-2>
9. Shut, S. O. (2024). Transformatsii innovatsiino-investytsiinoho rozvytku pidpriemnytstva v umovakh tsyfrovoi ekonomiky [Transformations of innovation–investment development of entrepreneurship in the digital economy]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (19). <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.127>
10. Zakharchenko, L. A., & Makletskyi, D. H. (2024). Kliuchovi napriamy pidvyshchennia efektyvnosti tsyfrovoi transformatsii pidpriemstv v umovakh nevyznachenosti [Key directions for increasing the efficiency of enterprise digital transformation under uncertainty]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (12), 135–141. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.12.135>
11. Huk, O., Mokhonko, H., & Shenderivska, L. (2021). Tendentsii investuvannia v Ukraini [Investment trends in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, (29). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-35>
12. Lashchyk, I., & Viblyi, P. (2021). Stan ta tendentsii rozvytku investytsiinoi diialnosti vitchyznianskykh pidpriemstv [State and trends of investment activity of domestic enterprises]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, 70(3), 71–78. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.03.071
13. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). Kapitalni investytsii [Capital investments]. <https://ukrstat.gov.ua/>
14. Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy [Ministry of Digital Transformation of Ukraine]. (2024). Indeks tsyfrovoi transformatsii rehioniv Ukrainy [Index of digital transformation of Ukraine's regions]. <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/page/community/reports/ІНДЕКС%202024%202%201.pdf>
15. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Ministry of Finance of Ukraine]. (n.d.). Priami inozemni investytsii (PII) v Ukraini [Foreign direct investment in Ukraine]. <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>